

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Knosalę
na 83. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 września 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego

Analiza obowiązujących przepisów prawa skłania do postawienia tezy, że nie przewidują one żadnych norm, które pozwoliłyby na jednoznaczną ocenę prawną sytuacji, w jakiej znalazły się osoby transseksualne.

Aktualnie osoby te, jeśli zechcą uregulować swoją sytuację prawną, zmuszone są oprzeć się na wypracowanym przez orzecznictwo sądów, a zatem niewiążącym, modelu postępowania. Postępowanie to polega na złożeniu pozwu przeciwko własnym rodzicom o ustalenie płci i prowadzone jest w oparciu o art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Wskazany przepis stanowi, że „powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny”. Na tej podstawie można następnie, na drodze postępowania administracyjnego, żądać dokonania dodatkowej wzmianki w akcie urodzenia, odnoszącej się do płci i imienia wnioskodawcy.

Opisany stan rzeczy sprawia, że wskazane osoby, oprócz ogromnego dyskomfortu psychicznego związanego z zaburzeniem identyfikacji płciowej, stając przed sądem, napotykać dalsze problemy wynikające z braku ustanowionych reguł postępowania (nie wiadomo chociażby, jakie dokumenty należy dołączyć do pozwu). Pewną wątpliwość może budzić także obecna praktyka polegająca na konieczności skierowania pozwu przez osobę transseksualną przeciw własnym rodzicom. Brak ustanowionych prawnie jednoznacznych reguł postępowania odnoszących się do opisanego przypadku powoduje również niepewność po stronie organu orzekającego.

Wydaje się zatem, że w istocie mamy tu do czynienia ze swoistą luką w prawie. Oczywiście przedstawiony problem może budzić pewne kontrowersje, niemniej jednak zwracam się z uprzejmą prośbą o zweryfikowanie potrzeby ustanowienia właściwych przepisów odnoszących się do przedmiotowego zagadnienia.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala